

5.6 Existují dva způsoby, jak lze škody napravit: buď přistoupí provozovatel k nezbytným regeneračním opatřením, která bude v tom případě přímo financovat sám, nebo je nechá příslušný orgán provést třetí stranou a náklady bude požadovat od původce škody. V zájmu větší efektivity je možné oba přístupy též kombinovat.

5.7 Pokud za škody nese odpovědnost více než jedna strana, ponechává směrnice rozhodnutí o rozdělení nákladů na členských státech s tím, že dvě hlavní možnosti řešení jsou buď společná a nerozdílná odpovědnost nebo rozdělená odpověd-

nost. Zatímco smyslem tohoto duálního systému je umožnit přizpůsobit se právním systémům členských států, je nicméně nutné poukázat na skutečnost, že stanovení podílů na ekologické škodě je velmi obtížné, což ztěžuje zavádění tohoto systému do praxe.

5.8 Závěrem by se mělo zdůraznit, že požadavkem na finanční zabezpečení provozovatelů podléhajících právním předpisům týkajícím se vodních zdrojů, půdy a biologické rozmanitosti se obnova zefektivňuje a zároveň se předchází negativním důsledkům nezpůsobilosti plnit své finanční závazky.

V Bruselu dne 13. března 2008.

předseda

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Dimitris DIMITRIADIS

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví postihy proti zaměstnavatelům státních příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem (stanovisko z vlastní iniciativy)

(2008/C 204/16)

Dne 27. září 2007 se Evropský hospodářský a sociální výbor, v souladu s čl. 29 odst. 2 Jednacího řádu, rozhodl vypracovat stanovisko k

návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví postihy proti zaměstnavatelům státních příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem

Specializovaná sekce Zaměstnanost, sociální věci, občanství, kterou Výbor pověřil přípravou podkladů na toto téma, přijala stanovisko dne 21. února 2008. Zpravodajkou byla paní Roksandić, spoluzpravodajem pan Almeida Freire.

Na 443. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 12. a 13. března 2008 (jednání dne 12. března 2008), přijal Evropský hospodářský a sociální výbor následující stanovisko 118 hlasy pro, 56 hlasů bylo proti a 7 členů se zdrželo hlasování.

1. Závěry a doporučení

1.1 EHSV vyjadřuje politování nad tím, že nebyl požádán o vyjádření svého stanoviska k návrhu směrnice, kterou se stanoví postihy proti zaměstnavatelům státních příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem, přestože je to uvedeno v úvodu směrnice. Navrhovaná směrnice nespadá mezi obvyklé oblasti, v nichž je konzultace Výboru povinná. Výbor se však domnívá, že je v těchto a podobných případech nutné konzultovat zástupce organizací občanské společnosti, jelikož jde o právní úpravu klíčových oblastí, jež jednak spadají do oblasti svobody, bezpečnosti a práva a také ovlivňují zaměstnanost a sociální politiku.

1.2 EHSV se z vlastního podnětu rozhodl vypracovat stanovisko k tomuto návrhu směrnice. Výbor se domnívá, že organizovaná občanská společnost, zejména sociální partneři, má při

vypracování a provádění směrnice navržené Evropskou komisí, kterou se stanoví postihy proti zaměstnavatelům státních příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem, velmi důležitou roli.

1.3 Ve svých dosavadních stanoviscích⁽¹⁾ Výbor zdůraznil, že je třeba současně provést činnosti směřující k vytvoření příležitostí pro legální přistěhovalectví a vypořádání se s příčinami „neřízeného“ přistěhovalectví.

⁽¹⁾ Viz stanovisko EHSV ze dne 15.12.2004 ke sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Studie souvislosti mezi zákonnou a nezákonnou migrací, zpravodaj: pan Pariza Castaños (Úř. věst. C 157, 28.6.2005).

Viz stanovisko EHSV ze dne 9.6.2005 k tématu Zelená kniha o přístupu EU k řízení ekonomické migrace, zpravodaj: pan Pariza Castaños (Úř. věst. C 286, 17.11.2005).

Viz stanovisko EHSV ze dne 15.12.2005 ke sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu – Haagský program: deset priorit pro nadcházejících pět let – Partnerství pro evropskou obnovu týkající se svobody, bezpečnosti a práva, zpravodaj: pan Pariza Castaños (Úř. věst. C 65, 17.3.2006).

1.4 Výbor návrh podporuje, protože v praxi prosazuje dodržování lidských práv. Výbor však vyjadřuje jisté pochybnosti v souvislosti s obsahem návrhu směrnice, okamžikem předložení návrhu a pořadím, v němž byly přijaty legislativní návrhy. Otázka zaměstnávání imigrantů s nelegálním pobytem je úzce spojena s fungováním pracovního trhu a obecně s nelegálním zaměstnáváním, a proto jí nelze předcházet pouze postihováním zaměstnavatelů.

1.5 S ohledem na propojení mezi těmito dvěma rozdílnými oblastmi práce Evropské komise týkajícími se přistěhovalectví na úrovni EU, konkrétně mezi prostorem svobody, bezpečnosti a práva na jedné straně a politikou zaměstnanosti a sociální politikou na straně druhé, by Výbor zdůraznil význam harmonizace stávajících právních předpisů EU s právními předpisy týkajícími se legálního a nelegálního přistěhovalectví, které se nyní připravují. Výbor má za to, že problém nelegálního přistěhovalectví nelze vyřešit pouhým uzavřením hranic a použitím donucovacích opatření.

1.6 Legální migrace a přistěhovalectví v rámci EU a do EU musí být nutně regulovány, stejně jako úsilí o boj proti nehlášené práci. Výbor doporučuje, aby Komise pozorně prozkoumala možnost dalších činností v rámci boje proti nehlášené práci.

1.7 Mezinárodní zkušenosti ukazují, že boj proti nehlášené práci je neúspěšnější, opírá-li se o několik směrů současně vedených činností. Kromě umožnění legální migrace do hospodářských odvětví, ve kterých se v nejvyšší míře vyskytuje zaměstnávání nelegálních imigrantů, je tedy nutné vedení informačních a vzdělávacích kampaní ukazujících důsledky nehlášené práce. Politika postihů zaměstnavatelů musí mít jednotnou povahu – bez ohledu na státní příslušnost nehlášeného zaměstnance. Navrhovaná směrnice musí být tedy součástí širšího balíčku opatření bránících nehlášené práci, včetně práce nelegálních imigrantů, nikoliv základním nástrojem, jak navrhuje Komise.

1.8 Výbor zdůrazňuje význam účinného provádění směrnice v členských státech, jejichž úkol nebude snadný, protože i) monitorovací orgány nemají dostatek kvalifikovaného personálu, ii) rozdělování povinností mezi příslušné orgány je obtížné a iii) monitorováno bude mnoho podniků.

1.9 Výbor se domnívá, že návrhy ve směrnici, které by v praxi přinesly výhody, by měly být zachovány. Změny a dodatky navrhované Výborem jsou uvedeny v části „Konkrétní připomínky“ a jejich účelem je zajistit přiměřenější rozdělení odpovědnosti a zlepšit situaci pracovníků bez dokladů. Pokud by tyto návrhy nebyly vzaty na vědomí, mohli by být tito pracovníci vystaveni ještě většímu vykořisťování.

2. Úvod

2.1 Navržená směrnice je jedním z několika legislativních návrhů předložených Evropskou komisí v souladu se sdělením

Plán politiky v oblasti legální migrace z roku 2005 ⁽²⁾ a Priority boje proti nelegálnímu přistěhovalectví státních příslušníků třetích zemí z července 2006 ⁽³⁾. Komise v těchto sděleních navrhla snížit faktory, které povzbuzují nelegální přistěhovalectví do EU, z nichž nejdůležitější je možnost získání práce. Členské státy by zavedly podobné sankce pro zaměstnavatele státních příslušníků třetích zemí a účinně by je prováděly. Evropská rada návrh Komise ⁽⁴⁾ podpořila v prosinci 2006.

2.2 Návrh směrnice byl v roce 2007 doplněn těmito dokumenty:

— sdělení Komise o cirkulační migraci a partnerstvích mobility mezi Evropskou unií a třetími zeměmi ⁽⁵⁾,

— návrh směrnice Rady o podmínkách vstupu a pobytu státních příslušníků třetích zemí za účelem zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci ⁽⁶⁾,

— návrh směrnice Rady o sjednoceném postupu vyřizování žádostí státních příslušníků třetích zemí o jediné povolení k pobytu a výkonu práce na území členského státu a o společném souboru práv pro pracovníky z třetích zemí, kteří oprávněně pobývají v členském státě ⁽⁷⁾,

— sdělení Komise – Zintenzivnění boje proti nehlášené práci ⁽⁸⁾.

3. Shrnutí návrhu směrnice

3.1 Účelem směrnice je snížit přitažlivost práce nabízené zaměstnavateli migrantům, kteří nemají řádné povolení (snížit „povzbuzující faktor“). Směrnice by na základě stávajících opatření členských států zajistila, aby všechny členské státy zavedly podobné postihy pro zaměstnavatele státních příslušníků třetích zemí bez řádného povolení k pobytu a účinně je prosazovaly.

3.2 Směrnice se týká politiky přistěhovalectví, nikoli politiky zaměstnanosti nebo sociální politiky. Jejím právním základem je čl. 63 odst. 3 písm. b) Smlouvy o založení ES a je navržena tak, aby snížila nelegální přistěhovalectví do EU.

3.3 Návrh se netýká legálního přistěhovalectví a zaměstnávání, které je v rozporu s uděleným povolením k pobytu (jako v případě studentů a turistů), ani nehlášené práce státních příslušníků třetích zemí.

⁽²⁾ KOM(2005) 669 v konečném znění.

⁽³⁾ KOM(2006) 402 v konečném znění.

⁽⁴⁾ Sdělení Komise o prioritách boje proti nelegálnímu přistěhovalectví státních příslušníků třetích zemí – KOM(2006) 402 v konečném znění.

⁽⁵⁾ KOM(2007) 248 v konečném znění.

⁽⁶⁾ KOM(2007) 637 v konečném znění.

⁽⁷⁾ KOM(2007) 638 v konečném znění.

⁽⁸⁾ KOM(2007) 628 v konečném znění.

4. Obsah návrhu

4.1 Směrnice zakazuje zaměstnávání státních příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem v EU. Porušení se bude trestat postihy (které mohou být správního charakteru) formou pokut a v případě podniků formou dalších opatření, mezi které patří vyloučení z nároků na dotace a jejich vrácení a vyloučení z účasti na veřejných zakázkách. V závažných případech bude možné uplatnit trestněprávní postihy.

4.2 V článku 2 se pro účely směrnice definuje výraz „zaměstnání“. Zaměstnavatel je definován jako fyzická nebo právnická osoba, pro niž státní příslušníci třetích zemí vykonávají placenou práci.

4.3 Zaměstnavatelé jsou povinni před zaměstnáním státních příslušníků třetích zemí zkontrolovat, zda mají povolení k pobytu platné alespoň po dobu trvání pracovního poměru, a uschovat kopie těchto dokumentů pro případnou kontrolu. Má se za to, že zaměstnavatel splnil svoje povinnosti, ledaže by se prokázalo, že předložený doklad byl zjevně falešný. Pouze podniky a právnické osoby jsou povinny nejpozději do jednoho týdne informovat příslušné úřady o začátku pracovního poměru státního příslušníka třetí země i o jeho ukončení.

4.4 Zaměstnavatelé, kteří poruší zákaz zaměstnávání státních příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem, budou potrestáni účinnými, přiměřenými a odrazujícími postihy. Zaměstnavatelé jsou za každé porušení postihováni pokutou a povinností uhradit náklady na repatriaci (těmto státním příslušníkům třetích zemí musí také proplatit veškerou odměnu za práci, na kterou mají nárok, a odvést nezaplacené daně a příspěvky na sociální zabezpečení). Podle článku 10 představuje porušení zákazu za určitých okolností trestný čin, došlo-li k němu úmyslně.

4.5 Členské státy také mají zavést finanční postihy (pokuty a náklady na repatriaci státních příslušníků třetích zemí) i jiné postihy (dočasné vyloučení z nároku na veřejné fondy a z účasti na veřejných výběrových řízeních, vrácení již přidělených prostředků z fondů EU, dočasné či dlouhodobé uzavření provozu). Stanovuje se také odpovědnost právnických osob a možné postihy proti nim. Členské státy mohou zachovat vlastní stávající předpisy o odpovědnosti právnických osob.

4.6 Pokud je zaměstnavatel subdodavatelem, členské státy zajistí, aby hlavní dodavatel i subdodavatel byli společně odpovědní za zaplacení všech finančních postihů a veškerých doplateků.

4.7 Zaměstnavatel musí dotyčnému státnímu příslušníkovi třetí země uhradit všechny nezaplacené příspěvky a daně. Členské státy musí kromě toho zavést mechanismus, který zajistí, že proces refundace bude zahájen automaticky, aniž by dotyčný státní příslušník třetí země byl nucen podat stížnost. Předpokládá se, že pracovní poměr trval alespoň 6 měsíců, pokud zaměstnavatel neprokáže jinak. Členské státy musí zajistit, aby takto nelegálně zaměstnaný státní příslušník třetí země

zpětně obdržel veškerou odměnu, a to včetně případů, kdy se vrátil nebo byl repatriován do své země. Pokud se jedná o trestný čin, státní příslušníci třetích zemí nemají být repatriováni, dokud neobdrží veškerou nezaplacenou odměnu.

4.8 Členské státy musí zajistit, že každý rok nejméně v 10 % společností se sídlem na jejich území provedou kontroly zaměstnávání nelegálně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Výběr společností, které budou kontrolovány, má vycházet z posouzení rizik s přihlédnutím např. k příslušnému odvětví či k jakémukoli dřívějšímu záznamu o porušení.

4.9 Členské státy musí tuto směrnici provést do vnitrostátních předpisů do dvou let ode dne vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

5. Obecné připomínky

5.1 Návrh směrnice ovlivňuje dvě rozdílné oblasti činnosti Komise, které jsou při provádění politiky přistěhovalectví úzce propojené: prostor svobody, bezpečnosti a práva a zaměstnanost a sociální politiku. Výbor nemá námitky proti myšlence uvedené v návrhu, totiž vyvinout nátlak na nepoctivé zaměstnavatele i na nelegální organizace obchodující s lidmi bez dokladů. Výbor podporuje navrhovanou směrnici, protože prosazuje dodržování lidských práv.

5.2 Výbor má za to, že by bylo nutné, aby evropské instituce vzaly v úvahu rozhodovací proces EU a:

— zajistily, aby právní předpisy týkající se legálního a nelegálního přistěhovalectví, které se v současnosti připravují, byly v souladu na stávající právní předpisy EU;

— vyjasnily důsledky a dopady jak pro lidi migrující v rámci EU, tak pro ty, kteří se do EU přistěhovávají z třetích zemí.

Je nezbytné, aby bylo v těchto citlivých otázkách naprosto jasno, protože se týkají nejen bezpečnosti, práva a politiky hospodářské soutěže, ale také lidských práv, což má vliv na trh, čtyři svobody, pracovní sílu (jak z hromadného, tak z individuálního hlediska), a také protože pro EU je přistěhovalectví nezbytné. Ve svých dosavadních stanoviscích Výbor zdůraznil, že je třeba současně provést činnosti směřující k vytvoření příležitostí pro legální přistěhovalectví a vypořádání se s příčinami „neregulérního“ přistěhovalectví.

5.3 Legální migrace a přistěhovalectví v rámci EU a do EU musí být bezodkladně regulovány. Omezení migrace v členských státech způsobuje řadu problémů, brání volnému pohybu pracovníků mezi určitými členskými státy a vede k tomu, že někteří státní příslušníci třetích zemí i občané EU jsou zaměstnáváni v rozporu s právními předpisy a za vykořisťujících pracovních podmínek. Opatření k boji proti nehlášené práci v EU a jednotlivých členských státech by měla zacházet se všemi takto zaměstnanými stejně, bez ohledu na to, zda jsou občany EU nebo státními příslušníky třetích zemí. Výbor proto vyzývá

Komisi, aby podrobně prozkoumala možnost rozšíření právního základu navrhované směrnice tak, aby bylo možné přijmout opatření proti nelegální pracovní činnosti kterékoliv osoby bez nezbytného povolení nebo nezbytných dokladů.

5.4 Výbor se domnívá, že „povzbuzujícím faktorem“ pro migranty, o kterém se mluví ve směrnici, jejímž účelem je snížit ho, není sama možnost nelegální práce, ale spíše možnost zaměstnání v jiné zemi. Proto kroky ke zjednodušení postupů pro získání jediného povolení k pobytu a práci nepochybně pomohou snížit tento povzbuzující faktor. Členské státy by však měly samy přispět ke zjednodušení postupů.

5.5 Zaměstnavatelé zdůrazňují, že je třeba bojovat proti nelegálnímu zaměstnávání a nekalé hospodářské soutěži, jelikož někteří zaměstnavatelé, kteří nelegálně zaměstnávají pracovníky, vytvářejí nelegální a nekalou soutěž pro ostatní poctivé zaměstnavatele.

5.6 Ačkoliv za provádění směrnice mají odpovědnost členské státy, Komise by si měla být vědoma toho, že nepůjde o snadný úkol, protože i) neexistuje dostatečný počet administrativních monitorovacích orgánů, ii) rozdělování povinností mezi příslušné orgány je obtížné a iii) monitorováno bude mnoho podniků. Silnou stránkou směrnice by mělo být její skutečné provádění.

5.7 Evropské instituce by měly používat stejné termíny, jaké používají mezinárodní a regionální organizace a mezinárodní právo a které jsou proto mezinárodně uznávané, jako například migrující pracovník bez povolení (*irregular*) nebo bez dokladů (*undocumented*) místo nelegální pracovník (*illegal worker*) a nelegální migrace (*illegal migration*). Spojení „nelegální přistěhovelec“ má velmi negativní nádech. Navrhovaná směrnice by mohla přispět ke zhoršení těchto názorů. Mohla by zvýšit diskriminaci a xenofobii vůči všem migrujícím pracovníkům, kteří by mohli být podrobeni kontrolám pouze na základě svého vzhledu.

5.8 Nehledě na jisté pochybnosti o navrhované směrnici se Výbor domnívá, že návrhy ve směrnici, které by v praxi mohly přinést výhody, by měly být zachovány. Jsou uvedeny v části „Konkrétní připomínky“.

6. Konkrétní připomínky

6.1 **Článek 1** – tento článek by měl členskými státy, které již přijaly kroky k regulaci neřízeného přistěhovalectví, poskytnout možnost zachovat vnitrostátní opatření, jež jsou pro pracovníky výhodnější.

6.2 **Článek 2** – definice by měly být doplněny takto:

- „zaměstnáním“ (čl. 2 písm. b)) rozumí vykonávání výdělečné činnosti **nebo činnosti vykonávané v podmínkách ekonomické závislosti** pro jinou osobu a pod jejím vedením;
- do definice termínů „zaměstnavatel“ čl. 2 písm. e) a „subdávatel“ čl. 2 písm. f) by měla být zahrnuta i **pracovní agentura zprostředkující pracovníky na dobu určitou**, protože stávající definice je nejasná. Mnoho pracovníků ze

třetích zemí je zaměstnáváno zprostředkovateli, mezi něž patří i agentury.

6.3 **Čl. 4 odst. 1 písm. c)** – zaměstnavatel by si měl ponechat kopii povolení k pobytu déle, než je doba trvání pracovního poměru vzhledem k tomu, že v některých odvětvích je zaměstnanost obecně krátkodobá a často dochází ke změně zaměstnavatele.

6.4 Článek 5

— V případě, že zaměstnavatel a) splní své povinnosti s ohledem na nelegální zaměstnávání a b) zkontroluje povolení k pobytu a uschová požadované kopie a následně vyjde najevo, že státní příslušník třetí země přece jen nemá platné povolení k pobytu, je zaměstnavatel stále povinen proplatit veškerou nezaplacenou odměnu a splnit ostatní závazky stanovené v článku 7 směrnice. Proto by na konec tohoto článku měla být vložena tato věta: „Není tím dotčena jejich povinnost proplatit veškerou nezaplacenou odměnu a splnit závazky podle článku 7.“

— Mělo by být doplněno ustanovení, že zaměstnavatelé musí respektovat postupy pro zaměstnávání určené členskými státy. Je možné, že by zaměstnavatelé mohli kontrolovat pouze povolení k pobytu a nevěnovat pozornost pracovnímu povolení, které se vyžaduje v mnoha členských státech. Nehlášené zaměstnávání státních příslušníků třetích zemí by tak mohlo růst, přestože se zaměstnavatelé budou řídit ustanoveními směrnice.

6.5 Článek 6

— U postihů uvedených v odst. 2 písm. a) by mělo být stanoveno, že finanční postihy by měly být tak vysoké, aby zahrnovaly veškeré zisky dosažené zaměstnavatelem v souvislosti s každým nelegálně zaměstnaným státním příslušníkem třetí země. Finanční postih by tak dosáhl výše stanovené pro jednoho nelegálně zaměstnaného a zvyšoval by se úměrně s počtem nelegálně zaměstnaných státních příslušníků třetích zemí. Mezi zisky soukromých zaměstnavatelů, kteří nelegálně zaměstnávají pracovníky jako pomocníky v domácnosti nebo v zemědělství, a zaměstnavatelé, kteří zaměstnávají tři, čtyři nebo více pracovníků pro výkon činností specificky zaměřených na vytváření zisku, je zjevný rozdíl.

— Mělo by se zavést ustanovení o zvýšení finančního postihu pro zaměstnavatele, kteří i nadále nebo znovu nelegálně zaměstnávají státní příslušníky třetích zemí. Tento postih by měl být podstatně zvýšen při každém opakovaném nebo trvajícím nelegálním zaměstnávání, aby měl zastrašující účinek.

— Bylo by bezdůvodné očekávat, že zaměstnavatelé zaplatí náklady repatriace každého nelegálně zaměstnaného státního příslušníka třetí země i finanční postihy. To by v podstatě znamenalo přesun odpovědnosti imigračních úřadů jednotlivých zemí na zaměstnavatele. Zaměstnavatelé by měli zaplatit tyto náklady, pouze pokud byl spáchán trestný čin podle článku 10.

6.6 Článek 7

- Mělo by být také stanoveno, že povinnost zaměstnavatelů zaplatit počíná dnem podání stížnosti na neplacení, nikoliv dnem, kdy stížnost nabude právního účinku.
- Práva pracovníků vyplývající z pracovní smlouvy by měla platit i nadále bez ohledu na to, zda mají nebo nemají povolení k pobytu nebo pracovní povolení.
- V praxi mohou nastat problémy s proplacením dlužné mzdy pracovníkovi, který se již vrátil domů. To je třeba vzít v úvahu. Kromě toho je nezbytné zaručit, že mzda bude proplacena správně osobě.
- Dále by mělo být jasné, že zaměstnavatel musí veškerou nezaplacenou odměnu vypočítat v souladu se zákony, právními předpisy, správními rozhodnutími a/nebo kolektivními smlouvami, které se na podobné pracovní místo obvykle vztahují.

6.7 Článek 8 se týká dalších opatření, které mají členské státy přijmout.

- Bylo by vhodné uvést závazný seznam těchto opatření.
- Opatření uvedené v písm. d) týkající se dočasného nebo trvalého uzavření provozoven, jichž bylo užito k porušení zákazu, se jeví jako nepřiměřené, zvláště protože by mohlo postihnout i legálně zaměstnané pracovníky. Při uplatnění tohoto opatření by měli být konzultováni pracovníci zaměstnaní v příslušné provozovně a jejich zástupci.

6.8 Článek 9 určuje odpovědnost hlavního dodavatele a všech zprostředkovávajících subdodavatelů za zaplacení finančních postihů a doplateků. Bylo by vhodné vyjasnit, za jakých podmínek se toto ustanovení uplatní a za jakých se neuplatní. V některých odvětvích s dlouhými subdodavatelskými řetězci, jako je např. výroba automobilů, by takovýto závazek mezi výrobcí a subdodavateli, kteří jednotlivé části vyrábějí na různých místech a v různých zemích, byl obtížně prosaditelný. Výbor se domnívá, že hlavní dodavatel by měl mít navíc možnost zprostit se této odpovědnosti pomocí přiměřených preventivních opatření.

6.9 Článek 10

- Podle tohoto článku představuje porušení zákazu trestný čin (v souladu s článkem 3), došlo-li k němu „úmyslně“. Jelikož

je to však obtížně prokazatelné, lepší definicí trestného činu by bylo, že zaměstnavatel o trestném činu „věděl“ nebo „mohl vědět“.

- Pokud jde o porušení podle odst. 1 písm. a), každé opakované porušení článku 3 by mělo být pokládáno za trestný čin.
- V případě porušení považovaného za úmyslný trestný čin podle odst. 1 písm. a) je důležité mít na zřeteli, že soudní řízení může být zdlouhavé. Je zde nebezpečí, že ustanovení nebude vůbec uplatňováno, pokud členské státy rozhodnou, že určit, zda došlo k porušení, by mělo být na rozhodnutí soudu nebo národních orgánů v rozmezí dvou let. Jelikož tyto postupy mohou být velmi zdlouhavé a protože by byly uplatněny všechny právní prostředky k podání odvolání, toto ustanovení nemusí být vůbec uvedeno do praxe.
- Při provádění tohoto článku v členských státech musí dojít ke stanovení jasného rozdělení pravomocí mezi správními orgány, které ukládají postihy, a jednotlivými příslušnými soudy, aby se zabránilo možnému sporu o pravomoci.

6.10 Článek 14

- Od členských států by se mělo vyžadovat, aby zajistily účinné mechanismy, které zaručí, že postupy budou moci být prováděny rychle a bez velkých nákladů.
- Členské státy by měly rovněž zaručit, že orgány ukládající postihy bezodkladně předají informace o zahájení postupu příslušným představitelům.
- V odstavci 3 by bylo vhodné udělit zvláštní postavení nejen státním příslušníkům třetích zemí, kteří pracovali za obzvláště vykořisťujících podmínek a kteří spolupracují při trestním stíhání jejich zaměstnavatele, ale také svědkům.

6.11 Článek 15

Toto ustanovení, že členské státy zajistí, že se každý rok provedou kontroly nejméně v 10 % společností, je třeba uvítat. Na skutečném provádění tohoto ustanovení však bude záviset efektivita navrhované směrnice. K jeho provádění bude většina členských států potřebovat další personál a finanční prostředky. Nebudou-li k dispozici, pak tyto dodatečné povinnosti nepochybně vyvolají nerovné zacházení s dotčenými subjekty.

V Bruselu dne 12. března 2008.

předseda

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Dimitris DIMITRIADIS

PŘÍLOHA

ke stanovisku Evropského hospodářského a sociálního výboru

Následující pozměňovací návrhy, které obdržely alespoň jednu čtvrtinu odevzdaných hlasů, byly v průběhu diskuse na plenárním zasedání zamítnuty (čl. 54 odst. 3 Jednacího řádu):

Odstavec 1.7

Upravit takto:

„Mezinárodní zkušenosti ukazují, že boj proti nehlášené práci je neúspěšnější, opírá-li se o několik směrů současně vedených činností. Kromě umožnění legální migrace do hospodářských odvětví, ve kterých se v nejvyšší míře vyskytuje zaměstnávání nelegálních imigrantů, je tedy nutné vedení informačních a vzdělávacích kampaní ukazujících důsledky nehlášené práce. ~~Politika postihů zaměstnavatelů musí mít jednotnou povahu bez ohledu na státní příslušnost nehlášeného zaměstnance. Navrhovaná směrnice musí být tedy součástí širšího balíčku koordinována s opatřeními bránícími nehlášené práci, včetně práce nelegálních imigrantů, nikoliv základním nástrojem, jak navrhuje Komise.~~

Výsledek hlasování:

Pro: 64 Proti: 101 Zdrželo se: 9

Odstavec 5.3

Upravit následovně:

„Legální migrace a přistěhovalectví v rámci EU a do EU musí být bezodkladně regulovány. Omezení migrace v členských státech způsobuje řadu problémů, brání volnému pohybu pracovníků mezi určitými členskými státy a vede k tomu, že někteří státní příslušníci třetích zemí i občané EU jsou zaměstnáváni v rozporu s právními předpisy a za vykořisťujících pracovních podmínek. Opatření k boji proti nehlášené práci v EU a jednotlivých členských státech ~~by měla zacházet se všemi takto zaměstnanými stejně, bez ohledu na to, zda jsou občany EU nebo státními příslušníky třetích zemí. Výbor proto vyzývá Komisi, aby podrobně prozkoumala možnost rozšíření právního základu navrhované směrnice tak, aby bylo možné přijmout opatření proti nelegální pracovní činnosti kterékoliv osoby bez nezbytného povolení nebo nezbytných dokladů jsou v současné době na programu jednání Komise a sociálních partnerů a diskutuje se o opatřeních k boji proti tomuto negativnímu fenoménu. Výbor doporučuje, aby opatření k zamezení nelegální migraci a nehlášené práci byla úzce koordinována.~~

Výsledek hlasování:

Pro: 56 Proti: 102 Zdrželo se: 10

Odstavec 6.6

Doplnit následujícím způsobem

„Článek 7

- Mělo by být také stanoveno, že povinnost zaměstnavatelů zaplatit počíná dnem podání stížnosti na neplacení, nikoliv dnem, kdy stížnost nabude právního účinku.
- Práva pracovníků vyplývající z pracovní smlouvy by měla platit i nadále bez ohledu na to, zda mají nebo nemají povolení k pobytu nebo pracovní povolení.
- V praxi mohou nastat problémy s proplacením dlužné mzdy pracovníkovi, který se již vrátil domů. To je třeba vzít v úvahu. Kromě toho je nezbytné zaručit, že mzda bude proplacena správné osobě.
- Dále by mělo být jasné, že zaměstnavatel musí veškerou nezaplacenou odměnu vypočítat v souladu se zákony, právními předpisy, správními rozhodnutími a/nebo kolektivními smlouvami, které se na podobné pracovní místo obvykle vztahují.
- Ve většině členských států EU se po pracovnících vyžaduje, aby podávali stížnosti k příslušným orgánům a zajistili si tak zaplacení pohledávek. Ustanovení ve čl. 7 odst. 2 písm. a) o nepovinném charakteru předkládání stížnosti státním příslušníkem třetí země s nelegálním pobytem za účelem zahájení postupů nezbytných pro získání těchto pohledávek by vneslo neoprávněné rozdíly mezi státními příslušníky těchto třetích zemí a ostatní občany EU nebo legálně zaměstnané příslušníky třetích zemí.
- I přesto Výbor uznává, že členské státy mohou pracovníkům ze třetích zemí s nelegálním pobytem zajistit veškerou podporu potřebnou při vymáhání těchto pohledávek z pracovního poměru a že má tato záruka v článku zůstat výslovně uvedena.

- Výbor je přesvědčen, že zavedení právní domněnky trvání (v tomto případě v době šesti měsíců) pracovního poměru, stanovené v čl. 7 odst. 2 písm. b), může působit jako podnět pro neregulérní přistěhovalectví na území EU a zavádí neodůvodněné rozdíly, protože staví pracovníka s nelegálním pobytem v porovnání s ostatními pracovníky do daleko výhodnější situace. Kromě toho je toto řešení zjevně nevhodné pro krátkodobé a velmi krátkodobé pracovní poměry (např. v případě zemědělských sklizní).“

Výsledek hlasování:

Pro: 59 Proti: 111 Zdrželo se: 11

Odstavec 6.8

Doplnit následujícím způsobem:

„**Článek 9** určuje odpovědnost hlavního dodavatele a všech zprostředkávajících subdodavatelů za zaplacení finančních postihů a doplatek. Bylo by vhodné vyjasnit, za jakých podmínek se toto ustanovení uplatní a za jakých se neuplatní. Hlavní dodavatel a subdodavatelé, kteří nezaměstnávají přímo státní příslušníky třetích zemí s nelegálním pobytem, by měli společně a nerozdílně podléhat sankcím zmíněným v článcích 6 a 7 pouze v tom případě, že by se prokázalo, že si byli vědomi toho, že jejich subdodavatel zaměstnává státní příslušníky třetích zemí s nelegálním pobytem. V některých odvětvích s dlouhými subdodavatelskými řetězci, jako je např. výroba automobilů, by takovýto závazek mezi výrobcí a subdodavateli, kteří jednotlivé části vyrábějí na různých místech a v různých zemích, byl obtížně prosaditelný. Totéž se vztahuje na stavebnictví. Výbor se domnívá, že hlavní dodavatel by měl mít navíc možnost zprostit se této odpovědnosti pomocí přiměřených preventivních opatření.“

Výsledek hlasování:

Pro: 57 Proti: 106 Zdrželo se: 8

Odstavec 6.9

Upravit následovně

„**Článek 10**

- Podle tohoto článku představuje porušení zákazu trestný čin (v souladu s článkem 3), došlo-li k němu „úmyslně“. ~~Je-li to však obtížně prokazatelné, lepší definicí trestného činu by bylo, že zaměstnavatel o trestném činu „věděl“ nebo „mohl vědět“.~~
- Pokud jde o porušení podle odst. 1 písm. a), každé opakované porušení článku 3 by mělo být pokládáno za trestný čin.
- V případě porušení považovaného za úmyslný trestný čin podle odst. 1 písm. a) je důležité mít na zřeteli, že soudní řízení může být zdlouhavé. Je zde nebezpečí, že ustanovení nebude vůbec uplatňováno, pokud členské státy rozhodnou, že určit, zda došlo k porušení, by mělo být na rozhodnutí soudu nebo národních orgánů v rozmezí dvou let. Jelikož tyto postupy mohou být velmi zdlouhavé a protože by byly uplatněny všechny právní prostředky k podání odvolání, toto ustanovení nemusí být vůbec uvedeno do praxe.
- Při provádění tohoto článku v členských státech musí dojít ke stanovení jasného rozdělení pravomocí mezi správními orgány, které ukládají postihy, a jednotlivými příslušnými soudy, aby se zabránilo možnému sporu o pravomoci.“

Výsledek hlasování:

Pro: 66 Proti: 100 Zdrželo se: 10

Odstavec 6.11

Upravit následovně:

„**Článek 15**

~~Toto~~ Účinnost navrhovaného ustanovení, že členské státy zajistí, že se každý rok provedou kontroly nejméně v 10 % společností, ~~je třeba uvítat~~ však bude záviset na skutečném provádění tohoto ustanovení ~~však bude záviset efektivita navrhované směrnice~~. Členské státy musí vybrat podniky, v nichž provedou kontrolu, na základě posouzení rizik, jež kromě jiných vhodných kritérií zohlední takové faktory jako stupeň zranitelnosti daného odvětví činností vůči najímání příslušníků třetích zemí s nelegálním pobytem či existenci dřívějších záznamů o daném podniku v souvislosti s tímto tématem. Článek by měl stanovit, že je žádoucí, aby se členským státům podařilo zajistit každý rok kontrolu nejméně 3 % z podniků, které budou vybrány tímto způsobem. K jeho provádění bude možná většina členských států potřebovat další personál a finanční prostředky. ~~Nebudou-li k dispozici, pak~~ ~~Bez nich by~~ tyto dodatečné povinnosti ~~nepochybně vyvolají~~ mohly vyvolat nerovné zacházení s dotčenými subjekty.“

Výsledek hlasování:

Pro: 65 Proti: 105 Zdrželo se: 8